

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

Enhet 1

DOM
2019-11-21
Meddelad i Uppsala

Mål nr
6236-19 E

SÖKANDE

RENDO Bygg AB, 556805-0222
Danmarks-Myrby 10
755 98 Uppsala

MOTPART

Stiftelsen Östhammarshem, 814400-3111

Ombud: Advokaten Mikael Dubois och biträdande juristen Martina Sterner
Hamilton Advokatbyrå KB
Box 715
101 33 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2019-11-21	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 297140

Postadress
Box 1853
751 48 Uppsala

Besöksadress
Smedsgränd 22

Telefon
018-431 63 00
E-post: forvaltningsratteni uppsala@dom.se
www.forvaltningsratteni uppsala.domstol.se

Telefax
018-10 00 34

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Stiftelsen **Östhammarshem** (Östhammarshem) har genomfört en upphandling av Ramavtal avseende byggservicearbeten. Tilldelningsbeslut fattades den 25 september 2019 varvid Boris & Son Bygg AB (Boris & Son Bygg) och Alunda Bygg AB (Alunda Bygg) tilldelades kontrakt i upphandlingen.

RENDO Bygg AB (bolaget) ansöker om överprövning och anför i huvudsak följande. Enligt förfrågningsunderlaget punkten AFB.52 ska anbudsgivaren inneha ett kvalitets- och ledningssystem enligt ISO 9001 och 14001. Detta saknas i anbudet från Boris & Son Bygg och Alunda Bygg. Det finns ett fåtal certifieringssystem för byggbranschen, som uppfyller kraven enligt ISO 9001 och 14001. Ett av dessa är BF9K. Det innebär att BF9K är likvärdigt med ISO 9001 och 14001. Alla andra system som inte uppfyller certifieringsreglerna är inte likvärdiga. Enligt förfrågningsunderlaget punkten AFB.53 ska anbudsgivaren leverera certifikat för Byggkeramikrådets Branschregler för våtrum (BBV). Detta saknas i anbudet från Alunda Bygg. Bolaget har fått ett prispåslag med 250 000 kr på grund av det har en inställetid på 33 minuter till efterfrågad etableringsort. Detta är diskriminerande.

Östhammarshem anser att ansökan om överprövning ska avslås. Till stöd för inställningen anför i huvudsak följande.

Som framgår av punkten AFB.52 måste inte anbudsgivare vara certifierade enligt ISO 9001 och ISO 14001. Det är tillräckligt att de har kvalitets- och miljöledningssystem som är likvärdiga. Såväl Boris & Son Bygg som Alunda Bygg har bifogat en beskrivning av sina kvalitets- och miljöledningssystem. Båda bolagens kvalitets- och miljöledningssystem är uppbyggda liknande kraven enligt ISO 9001 och ISO 14001, varför båda anbudet uppfyller kravet i AFB.52.

Kravet i punkten AFB.53 är utformat på sådant sätt att det inte krävs att anbudsgivaren, eller det företag vars kapacitet som anbudsgivaren åberopar, är certifierat för BBV utan det är tillräckligt med ett certifikat som motsvarar ett BBV-certifikat. Detta framgår av uttrycket ”i enlighet med”. Detta framgår även i punkten AFB.52 som anger att anbudsgivare ska, avseende byggföretag, ”vara certifierade enligt Byggkeramikrådets branschregler BKR.” Alunda Bygg har till sitt anbud bifogat ett certifikat utfärdat av Golvbranschens Vårumskontroll (GKV) avseende sin underleverantör Q Design & Fastighet AB. GVK-certifikatet motsvarar i allt väsentligt ett sådant GVK-certifikat som efterfrågas i AFB.53. Med andra ord har Alunda Bygg åberopat ett annat företags kapacitet för uppfyllande av krav på certifikat i enlighet med ett BBV-certifikat. Alunda Bygg uppfyller därför aktuellt krav.

Ett av utvärderingskriterierna i punkten AFB.53 innebär ett prispåslag på anbudspriset på 250 000 kr för en inställelsetid mellan 30–60 minuter, respektive 500 000 kr om inställelsetiden överstiger 60 minuter. Om inställelsetiden är under 30 minuter görs inget prispåslag. Utvärderingskriteriet är klart och tydligt utformat, varför bolaget och övriga anbudsgivare har kunnat förutse om, samt hur stort, prispåslag kommer att göras. Därmed har alla anbudsgivare haft samma möjlighet att beakta eventuellt prispåslag vid utformandet av sina anbud. Prispåslaget tillämpas på anbud som faller inom de olika tidsintervallerna på samma sätt. Utvärderingskriteriet på inställelsetid är således varken olikbehandlande eller diskriminerande gentemot någon anbudsgivare.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet är om det föreligger skäl för ingripande mot upphandlingen enligt LOU på de grunder bolaget anfört.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 20 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Upphandlande myndigheter ska enligt 4 kap. 1 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Vid en ansökan om överprövning av en upphandling är det den sökande parten som ska ange de omständigheter som denne vill åberopa till stöd för att förutsättningar för ett ingripande är uppfyllda (se RÅ 2009 ref. 69). Det är den som gör gällande att det föreligger fel i en upphandling som ska påvisa bristerna i upphandlingen samt orsakssambandet mellan dessa och åberopad skada. För att domstolen ska finna grund för ingripande enligt 20 kap. 6 § LOU är det inte tillräckligt att sökanden anser sig ha lidit skada eller kunnat komma att lida skada, utan sökanden ska också visa att så har varit fallet på grund av de brister som har påtalats (jfr HFD 2013 ref. 53).

Bolaget har anfört att Boris & Son Bygg och Alunda Bygg saknar ett kvalitets- och ledningssystem enligt ISO 9001 och 14001. Bolaget har vidare anfört att anbudet från Alunda Bygg saknar certifikat för Byggkeramikrådets Branschregler för våtrum (BBV).

Såsom Östhammarshem påtalat framgår det av punkten AFB.52 att anbudsgivarna inte behöver vara certifierade enligt ISO 9001/14001. I den aktuella punkten anges istället att en anbudsgivare ska ha ett kvalitets- och miljöledningssystem som är uppbyggt liknande kraven enligt ISO 9001/14001 (eller likvärdigt). Östhammarshem har bedömt att såväl Boris & Son Bygg och

Alunda Bygg har kvalitets- och miljöledningssystem som är uppbyggda liknande kraven enligt ISO 9001 och ISO 14001. Enligt förvaltningsrättens bedömning har det mot bakgrund av vad parterna anfört i målet inte framkommit skäl att göra någon annan bedömning i den delen.

Vad gäller frågan om Alunda Bygg gett in i upphandlingen efterfrågat certifikat har Östhammarshem anfört att kravet är utformat på sådant sätt att det inte krävs att anbudsgivaren, eller det företag vars kapacitet som anbudsgivaren åberopar, är certifierat för BBV utan att det är tillräckligt med ett certifikat som motsvarar ett BBV-certifikat. Östhammarshem har vidare anfört att det GVK-certifikat som Alunda Bygg bifogat till sitt anbud i allt väsentligt motsvarar ett sådant certifikat som efterfrågas i punkten AFB.53 i de administrativa föreskrifterna och att Alunda Bygg därför uppfyller aktuellt krav.

Förvaltningsrätten kan konstatera att bolaget inte har bestridit Östhammarshems tolkning av det aktuella kravets utformning eller den upphandlande myndighetens uppfattning att det GVK-certifikatet som getts in i allt väsentligt motsvarar ett sådant certifikat som efterfrågas i punkten AFB.53. Förvaltningsrätten kan vidare konstatera att bolaget inte heller har gjort gällande att det har lidit eller riskerat att lida skada till följd av de brister som förts fram. Med detta som bakgrund anser förvaltningsrätten att bolaget inte visat att det finns skäl för ingripande mot upphandlingen med hänvisning till brister i de vinnande leverantörernas anbud.

Bolaget har slutligen anfört att det prispåslag bolaget har fått på grund av sin inställetid är diskriminerande.

I punkten AFB.53 i de administrativa föreskrifterna, som beskriver hur utvärderingen av anbuden kommer att göras, framkommer bl.a. följande ifråga

om inställetid. En inställetid på 0–30 minuter ger 0 kr i tillägg till anbudspris. En inställetid på 30–60 minuter ger 250 000 kr i tillägg till anbudspris. En inställetid på mer än 60 minuter ger 500 000 kr i tillägg till anbudspris. I samma punkt framkommer att en snabb inställetid är viktig då akuta fel ofta uppstår.

Principen om icke-diskriminering innebär i upphandlingssammanhang ett förbud mot både direkt och indirekt diskriminering på grund av nationalitet eller etablering i en viss medlemsstat. Principen om likabehandling innebär att alla leverantörer ska behandlas lika och ges samma förutsättningar. Alla leverantörer måste t.ex. få den information som är av relevans för upphandlingen vid samma tillfälle. Enligt förvaltningsrättens bedömning har bolaget inte visat att Östhammarshem särbehandlat någon anbudsgivare och därigenom agerat i strid med principerna om icke-diskriminering eller likabehandling. Att viss inställetid medför ett prispåslag vid utvärderingen innebär inte att Östhammarshem behandlat lika situationer olika och det har inte heller framkommit att det aktuella kriteriet är framtaget för att särbehandla en viss leverantör. Det saknas därmed skäl för ingripande mot upphandlingen även på denna grund. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05)

Susanna Pohl Söderman
rådman

Målet har beretts av föredragande juristen Petra Hedin.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.